

Åpent brev

Til: Gunvor Eldegard, Martin Kolberg, Michael Tetzschner, Helge Thorheim, Jette F. Christensen, Hans Fredrik Grøvan, Gjermund Hagesæter, Rasmus Hansson, Per Olaf Lundteigen, Abid Q. Raja, Erik Skutle, Bård Vegar Solhjell

Fra: Mona Thowsen, PWYP Norge

Dato: 5. januar 2017

Re: **Varsel om at Stortingets anmodningsvedtak nr. 792 om "synliggjøring av uønsket skattetilpasning" ikke er fulgt opp av Finansdepartementet.**

Saksbakgrunn

PWYP Norge viser til høringsnotatet fra Finansdepartementet om endringer i forskrift om land-for-land-rapportering, publisert 30.09.16. som hadde høringsfrist 25.11.16.¹

Høringsnotatet inneholdt enkelte sterke forbedringer, blant annet ved å inkludere fulle kostnader. Finansdepartementet **har dermed anerkjent og akseptert argumenter fra PWYP Norge**, men de samme forbedringene ble pulverisert - i samme høringsnotat - ved å gi unntaksmuligheter og bruke formuleringer og begreper som gir vid tilgang til å omgå nevnte forbedringer.

PWYP Norge mener derfor at Stortingets anmodningsvedtak nr. 792 (2014-2015), om å synliggjøre uønsket skattetilpasning, fremdeles ikke ble fulgt opp i dette høringsnotatet, og at forslaget, inntil svakheter forbedres, er i motstrid til Stortingets anmodningsvedtak, særlig når det gjelder «støttefunksjoner i tredjeland» (skatteparadiser).

PWYP Norge fikk massiv støtte for argumentene i sitt innsendte høringsinnspill fra en rekke andre høringsinstanser og fra ulike interessentgrupper. Se vedlagt annex (s. 5-9).

Les: [PWYP Norges hørings svar om LLR for regnskapsformål: Høring – endringer i forskrift om land-for-land-rapportering.](#)

Finansdepartementet innførte deretter foreslåtte endringer i endringsforskrift av 22.12.2016. PWYP Norge og de andre høringsinstansene fikk styrket forskriften noe gjennom krav knyttet til bruk av unntaksregler. Finansdepartementet skriver det slik på sine nettsider;

*"Etter forskriften § 5 annet ledd kan datterselskap på nærmere vilkår unntas fra den konsoliderte rapporteringen. **Etter innspill fra enkelte høringsinstanser er det fastsatt krav om at eventuell bruk av slike unntak skal forklares.** En forklaringsplikt vil i seg selv kunne virke preventivt på bruk av unntakene, være oppklarende for brukerne av rapporten, og være lite kostnadskrevende for rapporteringspliktige. Unntak som følge av*

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-om-endringer-i-forskrift-om-land-for-land-rapportering/id2513274/>

at opplysninger om datterselskap ikke kan innhentes innen rimelig tid eller uten uforholdsmessig store kostnader, er videre begrenset til å gjelde i «svært sjeldne tilfeller».

En særdeles godt belyst sak og forskrift

PWYP Norge har arbeidet med denne saken i mange år. Dette er en særdeles godt belyst sak gjennom flere år.

Les: [Hele tidslinjen \(med lenker\) på som har skjedd i Norge på saken og noen av PWYP Norges innspill.](#)

Denne saken omhandler multinasjonale selskapers skatteunngåelser innen utvinningsindustrien. Saken gjelder en forskrift og helt konkret:

1. Hvilke regnskapstall skal oppgis for å hindre uønsket skattetilpasning?
2. Hvordan regnskapstall skal oppgis for å hindre uønsket skattetilpasning?

PWYP Norges krav om utvidet land-for-land rapportering (ULLR) krever følgende:

1. Reviderte regnskapstall for investeringer, produksjon, inntekter, kostnader og skatt opplyses for ALLE land.
2. Reviderte regnskapstall oppgis i noter til årsregnskapet.

Les rapporten: [An Extended Country by Country Reporting Standard.](#)

Vedrørende 1: Følgende kombinerte regler (uthevet) i forskriften gjør at alle land ikke vil rapporteres:

«§ 4. Rapport

Foretakene skal utarbeide en rapport som nevnt i regnskapsloven § 3-3d og verdipapirhandelloven § 5-5a, som minst skal inneholde følgende opplysninger om betalinger til myndigheter:

- a) Den samlede betaling til hver myndighet i løpet av regnskapsåret, fordelt per land og fordelt per type betaling som nevnt i § 3 nr. 5 bokstav a) til h).*
- b) Betalinger knyttet til et prosjekt skal også rapporteres per prosjekt og per type betaling som nevnt i § 3 nr. 5 bokstav a) til h).*

Opplysningskravet i første ledd gjelder ikke for betalinger som tilsvarer mindre enn 800.000 kroner, som gjøres enkeltvis eller som flere sammenhørende betalinger innenfor samme regnskapsår.

Når det er plikt til å gi opplysninger om betalinger til myndigheter, skal rapporten også inneholde opplysninger om foretakets investeringer, salgsinntekt, produksjonsvolum og kostnader, fordelt på de enkelte land hvor virksomhet. Det skal i rapporten også opplyses om foretakets rentekostnad til andre foretak i samme konsern som er hjemmehørende i andre jurisdiksjoner enn foretaket. Opplysningene i første og annet punktum skal så vidt mulig hentes fra årsregnskapet, og eventuelle forskjeller skal forklares.»

I to setninger har Finansdepartementet effektivt OPPHEVET plikten til å rapportere (det foretas ikke betalinger til myndigheter i skatteparadiser i overkant av 800.000). Første uthevede setning medfører derfor at rapporteringsplikten for skatter bortfaller for skatteparadiser. Andre uthevede setning medfører at det kun er land hvor det er plikt til å rapportere (ikke skatteparadiser, jfr første uthevede setning) at man også skal rapportere de øvrige opplysningene. Dette er stikk i strid med det som behøves av rapportering fra skatteparadisene: Det er nettopp rapportering av de øvrige tallene som trengs for å sette ikke-betalingen av skatt til disse landene i søkelyset.

Finansdepartementet har gjennom disse to setningene effektivt fjernet muligheten for å få skatteparadisene rapportert, og har dermed gjort forskriften tannløs. Det må være grunn for Kontroll- og Konstitusjonskomiteen å stille direkte spørsmål til Finansdepartementet hvorfor skatteparadisene beskyttes, og hvorfor man ikke ber selskapene om å rapportere de øvrige opplysningene for ALLE land. Samtlige opplysninger ligger i selskapenes finansregnskap, både investeringer, produksjonsvolum, salgsinntekt, kostnader og skatter.

Vedrørende 2: PWYP Norge har vist gjennom analyser av Statoils rapportering, et selskap som har oppgitt betalte skatter land-for-land siden 2005 og som er positive til utvidet land-for-land rapportering, at selv ikke for dette selskapet er det mulig å knytte rapporteringen direkte til de reviderte regnskapstallene. Dette viser hvor viktig det er at det er regnskapstallene i det publiserte og reviderte finansregnskapet som rapporteres land-for-land, inkludert eliminerings som er gjort i regnskapet (samlet). PWYP Norge har vist at selv store selskaper kan vise tallene på 1 side i noter til årsregnskapet. Det er derfor verken plasskrevende eller kostnads-krevende å gjennomføre. Det er ingen faglige begrunnelser for hvorfor dette ikke kan inntas i noter til årsregnskapet.

Finansdepartementets mangelfulle er direkte i motstrid med et samlet Storting som 19. juni 2015 fattet anmodningsvedtak nr. 792 (2014-2015):

”Stortinget ber Regjeringen gjennomgå effekten av forskrift en for LLR rapportering målt mot Stortingets målsetting om å synliggjøre uønsket skattetilpasning og sikre at relevante opplysninger knyttet til LLR rapporteringen fra datterselskaper og støttefunksjoner i tredjeland fremkommer i regnskapet²og³”.

PWYP Norge viser til St. prop 1 S (2015-2016) (s. 51) hvor det står at “Finansdepartementet sender hausten 2016 på høyring forslag til endringer i LLR-forskrifta som skal sikre rapportering som nemnt ovanfor⁴, og at ”Finansdepartementet vil på bakgrunn av høyringa fastsetje endelege forskriftsendringer⁵.”

² Stortingets anmodningsvedtak: <http://www.publishwhatyoupay.no/nb/node/16780> og på Stortingets egne nettsider: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Lose-forslag/?p=61783> Vedtaket vart gjort 19. juni 2015 ved behandlinga av Meld. St. 2 (2014–2015) Revidert nasjonalbudsjett 2015, Prop. 119 S (2014–2015) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2015, Prop. 119 S (2014–2015) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga, og tilhøyrande Innst. 360 S (2014–2015). Finansdepartementet har blant anna i Prop. 1 S (2015–2016), Gjengitt nederst på side 2 i høringsnotatet (merk: vår sidehenvisning da høringsnotat har ikke sidehenvisning).

³ Stortinget ba også Regjeringen ”vurdere hvordan det kan etableres et tilsyn med regnskapspliktige etter LLR-regelverket”. Tilsynsansvar legges hos finanstillsynet og PWYP Norge støttet denne løsningen: <http://www.publishwhatyoupay.no/nb/node/16889>

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-fin-20162017/id2513860/sec2>

⁵ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-fin-20162017/id2513860/sec2>

Finansdepartementet skriver imidlertid selv i sitt høringsnotat at de kun har sendt på høring et forslag til "**enkelte endringer**" i forskrift 20. desember 2013 nr. 1682 om land-for-land-rapportering (LLR).

Finansdepartementet skriver videre at departementet med dette høringsnotatet også bare følger opp "**deler av**" Stortingets anmodningsvedtak nr. 792 (2014-2015), og tar utgangspunkt i EU-kommisjonens forslag ([COM \(2016\) 198 final](#)) om endring av [EUs konsoliderte regnskapsdirektiv \(2013/34/EU\)](#).

PWYP Norge deler denne forståelsen med Finansdepartementet om at Finansdepartementet **ikke har fulgt tilstrekkelig opp** Stortingets anmodningsvedtak.

Inntil svakheter i forskriften forbedres, er forskriften og forskriftsendringene i motstrid med Stortingets anmodningsvedtak, spesifikt at man IKKE vil få rapportert selskapenes nøkkeltall fra skatteparadiser («støttefunksjoner i tredjeland»), og dermed IKKE vil få synliggjort uønsket skattetilpasning.

Det er derfor alvorlig at Finansdepartementet nå har fastsatt endelig forskrift uten at Stortinget har fått anledning til å vurdere hvorvidt Stortinget har fått det de ba om. Finansdepartementet synes med her å forsøke å "kvittere ut" en sak som ikke er fulgt opp.

Kontroll –og konstitusjonskomiteen er kjent med saken

PWYP Norge viser til at vi allerede har gjort Kontroll –og konstitusjonskomiteen oppmerksomme på saken. Finanskomiteen sendte den 1. april 2016 *en anmerkning til oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak. Finanskomiteens leder, Hans Olav Syversen, uttrykte da følgende: "- Vi har som komité skrevet en anmerkning til oppfølgingen av anmodningsvedtaket. Den uttrykker vår utålmodighet i et brev til kontroll- og konstitusjonskomiteén. Vi ber om at dette blir meddelt regjeringen, og at den gir dette prioritet. Det er ikke dagligdags at komiteen gjør dette"*⁶.

Av 192 saker som kom opp i Kontroll- og konstitusjonskomiteen i Stortinget ble saken om land-for-land rapportering etter regnskapsloven trukket fram som særlig viktig. Saksordfører i kontroll –og konstitusjonskomiteen, Gunvor Eldegard, uttalte da følgende *"Me som kontrollkomité viser til dette [Finanskomiteens oppfølging], og me avventar ei tilbakemelding frå departementet, som har varsla at ein skal koma tilbake til korleis ein skal følgja opp vedtaket."*

PWYP Norge varsler med dette om at Finansdepartementet ikke fulgt opp Stortingets anmodningsvedtak.

⁶ Les saken i Vårt Land: <http://www.vl.no/html/vl/pay/step1.html>

PWYP Norge foreslår følgende merknad fra kontroll- og konstitusjonskomiteen:

"Komiteens medlemmer viser til regjeringens omtale av anmodningsvedtak nr. 792 gjort av Stortinget 19. juni 2015. Regjeringen viser til at Finansdepartementet høsten 2016 vil sende ut høring med forslag til endringer i LLR-forskriften som er ment å sikre at relevant rapportering fra datterselskap om støttefunksjoner i tredjeland skal kunne fremgå av regnskapet. Disse medlemmene har gjennomgått høringen som ble sendt ut 30. september. Forslaget, slik det foreligger fra Finansdepartementet, har etter disse medlemmenes syn fremdeles betydelige svakheter som ikke vil oppfylle Stortingets anmodningsvedtak nr. 792. Disse medlemmene viser til følgende svakheter:

- a) plikten til å gi opplysninger om investeringer, produksjonsvolum, salgsinntekter, og kostnader er knyttet til en beløpsbegrensning når det gjelder betalte skatter. Denne knytningen vil medføre at man ikke synliggjør uønsket skattetilpasning og er derfor en betydelig svekkelse av forskriften.
- b) kildegrunnlaget for rapporterte tall er ikke reviderte regnskapstall
- c) opplysningene trenger ikke oppgis i noter i årsregnskapet

Annex:

Massiv støtte for PWYP Norges krav om utvidet land-for-land rapportering (ULLR):

[Global Financial Integrity](#) (GFI) er en amerikansk tenketank som har forsøkt å gjøre estimater på verdens kapitalflukt og som rådgir ulike lands myndigheter på området. [GFI har sendt inn et høringsinnspill](#) der de skriver at "*We fully endorse and submit as our own position the consultation response provided to you by Publish What You Pay Norway, dated 14 November 2016, the contents of which are incorporated herein by reference*".

[Finans Norge skriver i sitt høringsinnspill](#) følgende merknader: "*Finans Norge mener at finansiell åpenhet er et viktig virkemiddel for å motvirke kapitalflukt, skatteunndragelse og aggressiv skatteplanlegging. Vi er enig i kritikken som har vært rettet mot gjeldende regelverk for land-for-land-rapportering etter regnskaps- og verdipapirhandelloven og at kravene i LLR-forskriften bør utvides og styrkes. Gjennom en forbedret land-for-rapportering vil myndigheter og allmennheten få økt innsyn i hvordan selskapene forvalter ressursene, hvor pengestrømmene tar veien og om landene hvor de driver med uttak av ikke-fornybare naturressurser får sine rettmessige inntekter. Spesielt er det viktig at ressursrike utviklingsland får tilgang til tilstrekkelig informasjon fra utvinningselskaper siden det er de fattige landene som rammes hardest av kapitalflukt, skatteunndragelse og uønsket skatteplanlegging. Departementets forslag til endringer i LLR-forskriften innebærer flere forbedringer i rapporteringen, men på noen viktige områder bør forslaget justeres. Vi vil i denne forbindelse slutte oss til synspunktene som er fremmet i høringsuttalelsen fra Publish What You Pay Norge av 14.11.16.*"

[NØF understreker i sitt høringssvar](#) at når Finansdepartementet ikke foreslår at det er et absolutt krav i forskriften om at tallene som rapporteres skal stamme fra årsregnskapet, så er det uheldig. Norsk Øko-Forum (NØF) er en tverrfaglig interesseorganisasjon som har som formål er å bekjempe økonomisk kriminalitet og har nærmere 1000 medlemmer fra politi, påtalemyndighet, skatteetaten, skatteoppkreverne, tollvesenet, NAV, og andre som kontrolltater, bank, forsikring, revisjonsselskaper med flere. Deres medlemmer arbeider hver dag med å følge pengestrømmer. NØF skriver "*Enheter i skatteparadis vil som den store hovedregel ikke betale skatt til dette landet, og foretaket trenger da ikke rapportere om dette. Foreningen vil anføre at det er en egenverdi også i opplysningen om at en virksomhet har en enhet i et skatteparadis der det faktisk ikke betales noe, eventuelt bare svært lite skatt. Dette vil nettopp kunne synliggjøre skattetilpasninger, og således oppfylle Stortingets intensjoner. Vi foreslår derfor at denne begrensningen tas ut av forslaget*".

I [Industri Energi sitt høringssvar](#) stiller de seg bak PWYP Norges forslag og skriver følgende: "*Høyringsforslaget inneheldt enkelte forslag som gjør at ein kunne nådd målsetninga om å synleggjera uønskt skattetilpassing og sikre relevante opplysningar knytt til LLR-rapportering frå dotterselskap og støttefunksjonar i tredjeland. Problemet er at dei same betringane ikkje vert ivaretekne fordi det er forslag om å bruke formuleringar og omgrep som gjev det fullt muleg å omgå desse. Industri Energi meiner difor at vedtak nr 792 (2014-2015) ikkje vert følgt opp på ein tilstrekkeleg måte*".

[LO påpeker i sitt høringssvar](#) også det åpenbare i saken: "*LO mener det er positivt at departementet foreslår å inkludere foretakets fulle kostnader i stedet for å være begrenset til "kjøp av varer og tjenester". Allikevel er det viktig at denne plikten ikke pulveriseres ved at den bare skal gjelde hvis foretak har hatt innbetalinger til myndighetene i det aktuelle landet. LO påpeker også at "I skatteparadis er det stor sannsynlighet for at slike betalinger unngås, spesielt når det settes en grense på 800.000kr. for innrapporteringsplikt*".

[JURK- juridisk rådgivning for kvinner viser i sitt høringssinnspill](#) til sitt arbeid for kampen for en rettsstat i Guatemala, og at landet oppfyller sine menneskerettighetsforpliktelser, særlig kvinners rettigheter. De skriver at "Norge har støttet FN-institusjonen CIGC (kommisjonen mot straffefrihet) og kampen mot korrupsjon i Guatemala. Institusjonen har stått bak avsløringen av en rekke høykorrupsjonsskandalene som frem til nå har til nå ført til at både presidenten og visepresidenten måtte gå. En forutsetning for å vedlikeholde slike korrupte strukturer, politiske eliter og autoritære regimer er muligheten til å bygge opp kapital utenfor det åpne markedet for å vedlikeholde sin makt, og for Guatemalas politiske elite er bruken av lukkede jurisdiksjoner, som Panama, blitt gjort kjent". Derfor mener JURK at "*Selskaper bør oppgi kostnader for alle land, og oppgi dette i noter til årsregnskapet, for alle land. Selskaper bør ikke gis anledning til å holde støttefunksjoner for korrupsjon og kapitalflukt unntatt, slik som Panama eksemplifiserer. JURK internasjonal avdeling slutter seg for øvrig til PWYP Norges innspill*".

[Støttekomiteen for Vest-Sahara viser i sitt høringssinnspill](#) til at olje og gass i farvannene utenfor kysten, og de verdifulle naturressursene i Vest-Sahara spiller en viktig rolle i finansieringen og legitimeringen av okkupasjonen fra Marokko. Arbeidet til

Støttekomiteen for Vest-Sahara er basert på FNs resolusjoner om avkolonisering. De skriver at "Utvidet land –for-land rapportering (ULLR), slik PWYP Norge foreslår vil gi bedre selskapsåpenhet for selskaper som får tilgang til ikke-fornybare og begrensede naturressurser". Støttekomiteen for Vest-Sahara gir sin fulle støtte til Utvidet land–for-land rapportering (ULLR) og fremholder prinsippene om regnskapstall, noter til årsregnskapet og at kostnader for alle land må rapporteres. "Slike juridiksjoner bør derfor selvsagt ikke beskyttes av en forskrift som søker å adressere de skadelige effekten nettopp slike skjulesteder", skriver komiteen. Komiteen kommer med en klar oppfordring i sitt innspill: *"Støttekomiteen for Vest-Sahara ber Norge om å bruke denne muligheten til å styrke land-for-land rapportering til å bli en utvidet land-for-land-rapportering, slik som foreslått av PWYP Norge, og som støttet av en rekke andre aktører i det norske samfunnet og internasjonalt"*.

I [høringssvaret fra Fellesrådet for Afrika](#) skriver organisasjonen at *"Afrikanske land sitt potensiale for økonomisk vekst og utvikling hemmes av manglende åpenhet, dårlige skattesystemer og begrensede skattegrunnlag. For å sikre at norske investeringer på det afrikanske kontinent bidrar til utvikling/ikke hemmer utviklingen er det viktig at norsk lovgivning bidrar til åpenhet og forbedringer i det overordnede investeringsklima"* og viser til at "AUs rapport om ulovlig kapitalflukt fra Afrika fremhever at afrikanske land er sterkt avhengige av utvinning av naturressurser, både for eksport og skatteinntekter. De finner også at utvinningssektoren er særlig utsatt for ulovlig kapitalflukt." Fellesrådet for Afrika viser også til Norges rolle: *"I en tid hvor offisiell økonomisk støtte til Afrika synker og stadig mer av afrikanske økonomier er knyttet opp mot det private markedet, må norske myndigheter se sin rolle som en aktiv aktør i det globale markedet. Norge må være en pådriver for åpenhet, økonomisk bærekraft og vekst. I et politisk klima hvor handel og næringslivsinvesteringer vektlegges over bistand, må norske myndigheter være sin rolle bevisst og være en bidragsyter til et positivt investeringsklima som ikke muliggjør korrupsjon og kapitalflukt."* De skriver videre at "Fellesrådet for Afrika viser til Publish What You Pay sitt høringssvar og slutter seg i alt det vesentlige til deres innspill. Spesielt viktig i denne sammenheng er at opplysningene legges inn som noter i årsregnskapet fremfor i en egen rapport" og at det ikke må være opp til selskapene selv å bestemme hva som skal inngå i rapporteringen. Fellesrådet for Afrika gir en utfyllende begrunnelse for at terskelen for rapportering må senkes til NOK 400 000, unntak fra rapporteringslikten må fjernes og at *"Formålet med LLR-rapportering må være videre enn ren skattetilpasning. Informasjonen må også ha som formål å motvirke annen økonomisk kriminalitet og uønsket økonomisk tilpasning til fordel for selskaper, der det skjer på bekostning av nasjonalstaters mulighet for bærekraftig økonomisk utvikling"*.

[KFUK-KFUM Global viser i sitt innspill](#) de samme svakhetene. De skriver: *"Forskriftsteksten som foreslås vil imidlertid ikke levere på departementets egen målsetning på dette området, da forskriften fortsatt kan tolkes dithen at foretak ikke trenger å inkludere tall fra skatteparadis i land-for-land-rapportene"* og skriver videre at *"Selv om det er uklart om det er intendert, er det naturlig å forstå forskriftsteksten dithen at selskaper bare trenger å inkludere informasjon på land-basis fra land hvor de betaler over 800.000,- til myndigheter. Dermed vil de unngå rapporteringsplikt fra land hvor de ikke betaler skatt, herunder de fleste skatteparadis"*. De slutter seg også til PWYP Norges innspill.

[Norsk Redaktørforening, Norsk Presseforbund og Norsk Journalistlag skriver i en felles høringsuttalelse](#) om betydningen for journalistikken at det eksisterer åpenhet og innsyn i vesentlig samfunnsinformasjon. Organisasjonene skriver: "*Tilgang til slik informasjon er avgjørende for at de journalistiske mediene skal kunne fylle sin oppgave som kritisk overvåker av offentlig og privat makt i samfunnet og hvordan samfunnets ressurser forvaltes og fordeles*". Organisasjonene viser blant annet til at "Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) har i en rekke dommer vist til pressens rolle som «public watchdog», og hvordan dette har relevans for tolkningen av blant annet Den europeiske menneskerettskonvensjonens (EMK) artikkel 10 om ytrings- og informasjonsfrihet. I en fersk dom fra EMDs storkammer (Case of Magyar Helsinki Bizottság vs Hungary - Application no. 18030/11) slås det for eksempel fast at det normalt vil kunne fremmes krav om informasjon i de tilfeller hvor:

- Formålet med det aktuelle innsynskravet er at den som ber om innsyn ønsker den for å kunne utøve sin konvensjonsbeskyttede rett til å motta og dele informasjon og meninger med andre.
- Den aktuelle informasjonens allmenne interesse
- Den som krever innsyn gjør det i egenskap av å ha en offentlig vaktbikkje-funksjon
- Den aktuelle informasjonen er «ready and available».

Organisasjonene skriver videre at departementet "*etter vårt syn ikke lojalt følger opp Stortingets anmodningsvedtak fra 19. juni 2015, i forbindelse med Innst. 360 S (2014-2015) (revidert nasjonalbudsjett)*". Organisasjonene skriver at "*På bakgrunn av det vi oppfatter som klare føringer fra Stortingets side, finner vi det oppsiktsvekkende at departementet, innledningsvis i høringsnotatet, åpent skriver at «Forslaget følger opp deler av Stortingets anmodningsvedtak nr. 792 (2014-2015)» (vår understreking).*"

Organisasjonene foreslår konkrete forslag til endringer, blant annet at "*Rapporteringsplikten må gjelde alle land*", "*Muligheten for å utelate datterselskaper må fjernes*", og at "*Rapporteringen må inngå i årsregnskapet.*"

Høringsinstansene påpeker: "*Vi er i det hele tatt svært skeptiske til at LLR-forskriften åpner for en egen rapport, frikoblet fra årsregnskapene og hvor bare «enkelte av opplysningskravene ... bør kunne hentes fra rapporteringspliktiges årsregnskap». Vi støtter fullt ut PWYPs synspunkt om at alle tall i rapportene bør hentes fra de årsregnskap som er fremlagt for revisor. Dette er av stor betydning for at blant andre journalister skal kunne ha verifiserte og sikre tall å bygge på. "En egen rapport, hvor bare «enkelte tall» er hentet fra årsregnskapene, er ikke godt nok".*

[TJNs innspill](#) støtter også opp om PWYP Norges innspill og skriver at det er avgjørende at alle tallene som skal rapporteres må kunne knyttes direkte til foretakets regnskap. "*Dette er et viktig bidrag i å minske multinasjonale selskapers aggressive skatteplanlegging og skatteunndragelser, særlig for utviklingsland*", skriver TJN. De understreker også at "*Åpen rapportering vil sikre at alle, inkludert utviklingsland, får reell tilgang til informasjonen. Dette gjør også at kvaliteten på informasjonen blir langt bedre, da den vil bli etterprøvd av media, sivilsamfunn og andre. De pågående politiske prosessene internasjonalt viser tydelig at vi er på vei mot offentlig land-for-land-rapportering*". TJN støtter også PWYP Norges arumnenter om kvaliteten på informasjonen: "*Til nå har selskaper kunnet velge selv hvor de vil hente tallgrunnlaget til land-for-land-rapportene fra, noe som svekker troverdighetene til rapportene. Det er derfor svært viktig og positivt at Finansdepartementet foreslår å endre forskriften til at opplysninger skal hentes fra de rapporteringspliktiges årsregnskap, da dette vil være tall*

som er gjenstand for ekstern revisjon. Det er imidlertid en svakhet ved forslaget at ordlyden som er brukt er åpent for tolkning til å omgå dette. Det står at opplysningene «så vidt som mulig» skal hentes fra årsregnskapet. Det er avgjørende at alle tallene som skal rapporteres må kunne knyttes direkte til foretakets regnskap. Det er bra at departementet foreslår å inkludere foretakets fulle kostnader, istedenfor å være begrenset til "kjøp og salg av varer og tjenester".

Skattedirektoratet

støtter i sitt innspill opp om at regnskapstall bør ligge til grunn for rapporteringen. Skattedirektoratet skriver: " *Etter vår vurdering vil krav om å bruke tall hentet fra årsregnskapet øke troverdigheten til og kvaliteten på de rapporterte opplysningene, samt gjøre det mulig å etterprøve opplysningene. Vi foreslår at reservasjonen i utkastet "så vidt mulig" tas ut".*